

ZARZĄD

PREZES

Ludwik Węgrzyn
POWIAT BOCHEŃSKI

WICEPREZESI

Robert Godek
POWIAT STRZYŻÓWSKI

Janina Kwiecień
POWIAT KARTUSKI

Krzysztof Nosal
POWIAT KALISKI

Andrzej Płonka
POWIAT BIELSKI (woj. śląskie)

Zenon Rodzik
POWIAT OPOLSKI (woj. lubelskie)

Sławomir Snarski
POWIAT BIELSKI (woj. podlaskie)

Zbigniew Szumski
POWIAT ŚWIEBODZIŃSKI

Marek Trams
POWIAT POLKOWICKI

CZŁONKOWIE

Sebastian Burdzy
POWIAT ŚREDZKI

Zbigniew Deptuła
POWIAT MAKOWSKI

Ewa Janczar
MIASTO NA PRAWACH POWIATU
m.st. WARSZAWA

Edmund Kaczmarek
POWIAT JĘDRZEJÓWSKI

Franciszek Koszowski
POWIAT ŚWIECKI

Edmund Kotecki
POWIAT BRZEZIŃSKI

Józef Kozina
POWIAT GŁUBCZYCKI

Adam Krzysztoń
POWIAT ŁANCUCKI

Tadeusz Kwiatkowski
POWIAT DĄBROWSKI

Krzysztof Lis
POWIAT SZCZECINECKI

Andrzej Nowicki
POWIAT PISKI

Marek Pławiak
POWIAT NOWOSĄDECKI

KOMISJA REWIZYJNA

PRZEWODNICZĄCY

Józef Swaczyna
POWIAT STRZELECKI

Z-CA PRZEWODNICZĄCEGO

Andrzej Szymanek
POWIAT WIERUSZOWSKI

CZŁONKOWIE

Marek Chciałowski
POWIAT GARWOLIŃSKI

Andrzej Ciolek
POWIAT GOŁDAPSKI

Janusz Guzek
POWIAT DZIERŻONIOWSKI

Józef Jodłowski
POWIAT RZESZOWSKI

Krzysztof Maćkiewicz
POWIAT WĄBRZEŃSKI

Szczepan Otdakowski
POWIAT SUWAŃSKI

Andrzej Opala
POWIAT ŁÓDZKI WSCHODNI

DYREKTOR BIURA

Rudolf Borusiewicz

Or.A. 0531/114/18

Warszawa, 15 maja 2018 roku

Szanowny Pan
Kazimierz Wiatr

Przewodniczący Senackiej Komisji
Nauki, Edukacji i Sportu

Szanowny Panie Przewodniczący,

10 maja br. Sejm uchwalił ustawę o zmianie ustawy – Prawo oświatowe (druk nr 2413).

Akt dotyczy doprecyzowania regulacji dotyczących udziału przedstawicieli związków zawodowych w komisji konkursowej na stanowisko dyrektora szkoły lub placówki oraz utajnienie głosowań rady pedagogicznej w sytuacji gdy głosowanie dotyczy spraw osób pełniących stanowiska kierownicze w szkole.

11 maja ustawa została przekazana do Senatu (druk nr 815).

Do Biura Związku Powiatów Polskich przed rozpoczęciem procesu legislacyjnego Przewodniczący sejmowych Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży oraz Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej skierowali pismo z prośbą o opinię do projektu przedmiotowej ustawy. Ponieważ pierwotna wersja projektu, którą Związek Powiatów Polskich otrzymał 26 kwietnia br. nie budziła żadnych wątpliwości, nie zgłaszaliśmy do niej uwag. Można by rzec, że wręcz z satysfakcją przyjęliśmy propozycje zmian w zakresie udziału w komisji konkursowej przedstawicieli związków zawodowych, gdyż dotychczasowe zapisy (zarówno na gruncie ustawy – Prawo oświatowe jak i wcześniejszej ustawy o systemie oświaty) wzbudzały liczne wątpliwości interpretacyjne a także prowadziły do konieczności rozstrzygnięcia ich przez sądy administracyjne.

W toku sejmowych prac legislacyjnych nad przedmiotową ustawą na bieżąco śledziliśmy ich przebieg. Do projektu zgłoszono liczne poprawki, część z nich została przyjęta. Jedna z przyjętych poprawek wzbudziła nasze wątpliwości, dlatego Związek Powiatów Polskich postanowił przedłożyć na ręce Pana Przewodniczącego

opinię do ustawy w wersji przekazanej już do Senatu (druk nr 815), jako że zapewne trafi ona do rozpatrzenia przez senacką Komisję Nauki, Edukacji i Sportu.

Uwaga Związku Powiatów Polskich dotyczy poprawki nr 4, o której mowa w dodatkowym sprawozdania Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży oraz Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej (druk nr 2500-A) o poselskim projekcie ustawy o zmianie ustawy – Prawo oświatowe (druk nr 2413), rozpatrywanej na posiedzeniu Komisji 10 maja br.

Poprawka ta wprowadza zapis w myśl którego w skład komisji konkursowej na dyrektora szkoły lub placówki będą wchodzić po jednym przedstawicielu organizacji związkowych reprezentatywnych w rozumieniu ustawy o Radzie Dialogu Społecznego, **obejmujących swoim zakresem działania szkołę lub placówkę**, wyłonieni w sposób określony w tym przepisie. Wątpliwości budzi propozycja powoływania do komisji konkursowej przedstawicieli wszystkich organizacji związkowych reprezentatywnych obejmujących swoim zakresem działania szkołę lub placówkę bez względu na okoliczność czy organizacje te zrzeszają nauczycieli szkoły lub placówki w której odbywa się konkurs.

Zaproponowana poprawka jest konsekwencją orzecznictwa sądowego, które na skutek nieprecyzyjnych zapisów ustawowych stało się bardzo niejednolite. Należy jednak przywołać najświeższe poglądy Naczelnego Sądu Administracyjnego, który w wyroku z 4 lipca 2017 r., I OSK 790/17 (<http://orzeczenia.nsa.gov.pl/doc/10CDB7507C>) wskazał: **„Przyjęcie, że do składu komisji powoływany jest przedstawiciel każdej organizacji związkowej z danego terenu, nie mającej swoich przedstawicieli zatrudnionych u danego pracodawcy jest wykładnią zbyt szeroką i w przekonaniu NSA niezgodną z intencją art. 36a ust. 6 pkt 3 ustawy o systemie oświaty”** (obecnie art. 63 ust. 14 pkt 3 ustawy – Prawo oświatowe). Dalej w tym samym wyroku Sąd argumentował, że *„gdyby ustawodawca chciał wskazać na wszystkie związki zawodowe, które obejmują terytorialnie swoim działaniem daną szkołę lub placówkę, a nie mają wśród pracowników swoich przedstawicieli, to nie użyłby pojęcia "zakładowej organizacji związkowej". Ustawodawca bowiem wskazałby wprost, że chodzi o organizacje związków zawodowych obejmujące swoim działaniem szkołę lub placówkę”*. (analogicznie przyjął np. Wojewódzki Sąd Administracyjny w Bydgoszczy w wyroku z 18 października 2010 r., II SA/Bd 944/17, <http://orzeczenia.nsa.gov.pl/doc/26E934BA63> oraz Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z 27 października 2015 r., I OSK 1426/15, <http://orzeczenia.nsa.gov.pl/doc/76DE36D385>).

Zapewne ostatnie przytoczone powyżej zdanie z uzasadnienia wyroku NSA spowodowało, że ustawodawca wprowadził do przedmiotowej ustawy powołaną poprawkę nr 4. Należy zadać sobie jednak pytanie czy jest to trafne rozwiązanie.

Po pierwsze przedmiotowy zapis spowoduje rozbudowanie składu komisji konkursowej, natomiast na etapie prac nad projektem ustawy – Prawo oświatowe, wprowadzane w art. 63 ust. 14 pkt 3 doprecyzowania miały prowadzić do odmiennego celu.

Po drugie należy pamiętać jaka jest idea przepisu do którego zgłoszono omawianą poprawkę. Dotyczy on konkursu na dyrektora szkoły lub placówki samorządowej. Jest to osoba która w imieniu jednostki samorządu terytorialnego jako organu prowadzącego zarządza szkołą lub placówką oświatową. Rozumiemy oczywiście potrzebę zachowania odpowiedniej reprezentacji wszystkich zainteresowanych środowisk podczas przeprowadzania konkursu na stanowisko dyrektora takiej jednostki, jednak nie należy zapominać, że dyrektor przede wszystkim reprezentuje interesy samorządowej jednostki oświatowej, którą kieruje. Dyrektor jest odpowiedzialny za każdy element pracy zarządzanej przez siebie szkoły lub placówki. Odpowiada za ochronę danych osobowych a także zobowiązany jest do przestrzegania dyscypliny finansów publicznych. Są to argumenty, które wskazują jednoznacznie, że zmiany w zakresie przeprowadzania konkursu na to stanowisko nie powinny iść w kierunku powoływania przedstawicieli takich związków zawodowych, które niejednokrotnie nawet nie będą zainteresowani pracą czy też funkcjonowaniem danej jednostki.

Po trzecie projektodawcy argumentowali, że wprowadzenie omawianej poprawki ma znaczenie w przypadku jednostek rozpoczynających swoje funkcjonowanie. Nie ma jednak prawnych przeszkód, żeby kwestię tego typu podmiotów uregulować w odrębnej jednostce redakcyjnej w odmienny sposób. Dla jednego przypadku, nie należy wprowadzać tak daleko idących zmian w stosunku do działających już szkół i placówek, tym bardziej w sytuacji kiedy także z orzecznictwa sądowego wynika, że byłaby to zmiana zbyt daleko idąca.

Jeżeli projektodawcy dążą do tak szeroko pojętego pluralizmu, należy zwrócić uwagę na zasady powoływania dyrektora jednostki jaką jest Ośrodek Rozwoju Edukacji. W przypadku tej jednostki, której organem prowadzącym jest Minister Edukacji Narodowej w skład komisji konkursowej wchodzi m.in. po jednym przedstawicielu zakładowych organizacji związkowych, co w przypadku jednostki o ogólnokrajowym charakterze i w obliczu zaproponowanych w omawianej poprawce zmiany wydaje się reprezentacją zdecydowanie zbyt wąską i wymagałoby także zmian legislacyjnych.

Podsumowując należy wskazać, że w opinii Związku Powiatów Polskich w skład komisji konkursowej na dyrektora szkoły lub placówki powinni wchodzić przedstawiciele organizacji związkowych reprezentatywnych, mających swoich członków w danej szkole lub placówce.

Z poważaniem,
Prezes Zarządu
Związku Powiatów Polskich

Ludwik Węgrzyn